

Advies

Sectorraad Media

31 januari 2017

Advies bij het uitvoeringsbesluit radio-omroep

De SARC-Sectorraad Media wordt per brief van 4 januari 2017 om advies gevraagd over het besluit houdende diverse uitvoeringsbepalingen over radio-omroep en houdende wijzigingen van diverse besluiten over radio-omroep (hierna: uitvoeringsbesluit radio-omroep).

De Sectorraad Media bespreekt het ontwerp van besluit op zijn vergadering van 18 januari 2017 en brengt volgend advies uit.

Situering

Vlaams minister van Media Sven Gatz stelde in het voorjaar van 2016 de conceptnota 'Naar een duurzaam en toekomstgericht radiolandschap' voor (hierna: conceptnota). De vertaling van de conceptnota naar een regelgevend kader gebeurde in een eerste fase door een aanpassing aan het decreet betreffende radio-omroep en televisie (hierna: mediadecreet). De Sectorraad Media bracht bij de conceptnota zowel als bij de wijziging van het mediadecreet advies uit.¹

Voorliggend besluit is, samen met het besluit van de Vlaamse Regering houdende bepaling van het aantal particuliere landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties dat kan worden erkend en houdende de opstelling van het frequentieplan en de vaststelling van frequentiepakketten die ter beschikking worden gesteld van de particuliere landelijke, regionale, netwerk- en lokale radio-omroeporganisaties (hierna: frequentiebesluit particuliere radio-omroeporganisaties, of frequentiebesluit), de tweede fase van de implementatie van het uitgestippelde beleid rond radio-omroep in Vlaanderen. Dat uitvoeringsbesluit werd gelijktijdig met voorliggend uitvoeringsbesluit radio-omroep principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering en wordt ook voor advies voorgelegd aan de Sectorraad Media (zie *Advies bij het frequentiebesluit particuliere radio-omroeporganisaties*, 31 januari 2017).

---

¹ *Advies bij de Conceptnota 'Naar een duurzaam en toekomstgericht radiolandschap'*, 14 juni 2016
http://www.cjism.vlaanderen.be/raadcjism/SR_media/adviezen/20160614-MED-advies-conceptnota-radiolandschap.pdf.

Advies bij het voorontwerp van decreet tot wijziging van het mediadecreet, wat betreft radio-omroeporganisaties, 15 september 2016.
http://www.cjism.vlaanderen.be/raadcjism/SR_media/adviezen/20160915-advies-wijziging-mediadecreet-radio.pdf.

Advies

De Sectorraad Media waardeert het werk dat gebeurde met het voorliggende ontwerp van uitvoeringsbesluit.

De Sectorraad vraagt evenwel verduidelijking op volgende punten.

1. Aanvullende kwalificatiecriteria

1.1 Netwerkradio-omroep met Vlaams/Nederlandstalig profiel

De nieuwe artikels 143/1 en 143/2 richten de netwerkradio-omroeporganisaties op. Netwerkradio's richten zich tot een bepaalde doelgroep via een bepaald genre, thema of profiel. Het profiel of muziekgenre kan generalistisch zijn, Vlaams/Nederlandstalig of een eigen specifiek gedefinieerd en gekozen profiel. Het Nederlandstalig en Vlaams profiel of muziekgenre slaat op een concept waarbij aandacht moet zijn voor Vlaamse en Nederlandstalige muziekaanbod en muziekprofiel of programma's rond deze thema's.

Via voorliggend besluit wordt hieraan concreet invulling gegeven. Art. 2 van het uitvoeringsbesluit stelt: *'Het deel van de invulling van het Nederlandstalige en Vlaamse profiel of muziekaanbod (...) bedraagt twee derde van de uitzendtijd.'* In het Verslag aan de regering, het document waarin de artikelen van het uitvoeringsbesluit worden uitgelegd en gemotiveerd, wordt verder toegelicht dat *'het Nederlandstalige en Vlaamse muziekaanbod slaat op een concept waarbij er aandacht moet zijn voor Vlaamse en Nederlandstalige muziek in de uitzendingen van de radio-omroep. Het Vlaamse of Nederlandstalige profiel slaat dan bijvoorbeeld op de radio-uitzendingen van theatershows en sketches door Vlaamse of Nederlandstalige artiesten of cabaretiërs. Het Vlaamse profiel blijkt ook uit programma's over Vlaamstalige of Nederlandstalige artiesten.'* Dit gaat terug op de Memorie van Toelichting bij het recente gewijzigde mediadecreet, waar deze passage eveneens voorkomt, alsook de vermelding dat *'ten minste één van de netwerkradio-omroepen erkend zal worden met een Vlaams/Nederlandstalig aanbod. Via de uitvoeringsbesluiten zal aldus minimaal één frequentiepakket opengesteld worden met als invulling dat profiel.'* (Toelichting bij Art. 14 van het decreet houdende wijziging van diverse bepalingen over de radio-omroeporganisaties van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie). In dit laatste citaat worden aanbod en profiel schijnbaar als synoniemen gebruikt, terwijl de definitie ervan verschilt.

De Sectorraad Media meent dat een dergelijke bepaling de Vlaamse muzieksector kan helpen ondersteunen, maar vindt de bepaling niet afdoende duidelijk enerzijds voor de kandidaat-omroepen die hierop zouden willen intekenen en vervolgens de zendtijd moeten invullen en anderzijds voor de toezichthouder die dit voor opvolging moet kunnen operationaliseren.

Volgens de Sectorraad moet er een duidelijker onderscheid gemaakt worden tussen het **muziekaanbod** en ander aanbod, waarmee – zo meent de Sectorraad – **andere cultuuruitingen door Nederlandstalige en/of Vlaamse artiesten en/of programma's met als hoofdthema een Nederlandstalige of Vlaamse** (niet Vlaamstalige, zoals in het verslag staat) **artiest** wordt bedoeld. De Sectorraad vindt beide vormen van aanbod belangrijk. Hij wenst dit duidelijker tot uiting te zien komen in het besluit via aparte vermelding van beide vormen, met aanduiding dat de invulling van beide samen twee derde van de uitzendtijd bedraagt.

1.2 Leefbaarheid van lokale radio-omroeporganisaties

Art. 5 van het uitvoeringsbesluit radio-omroep regelt de aanvullende kwalificatiecriteria voor de lokale radio-omroeporganisaties. Het gaat om de concrete invulling van het programma-aanbod en het zendschema (weging: 55%), het financiële plan (30%) en de technische (zend)infrastructuur (15%).

In vergelijking met de situatie voorheen is de aantoonbare lokale band niet meer prominent aanwezig als kwalificatiecriterium – bij het programma-aanbod verwijst men wel naar aandacht voor informatie en journaals uit het eigen verzorgingsgebied. Voor de Sectorraad betekent het begrip ‘leefbaarheid’ dat er een aantoonbare publieke waarde wordt gecreëerd, dan wel/alsook een rendabele economische activiteit wordt uitgeoefend². Beide componenten – de rendabiliteit zowel als de socio-culturele waarde – hebben hun belang. Met het oog op het versterken van beide, vraagt de Sectorraad dan ook dat met de factor ‘lokale band’ toch rekening wordt gehouden (bijvoorbeeld binnen het kwalificatiecriterium programma-aanbod).

Nog in verband daarmee betreft de Sectorraad Media het dat de regering op lokaal niveau niet streeft naar een zekere professionalisering bijvoorbeeld via een kwalificatiecriterium rond media-ervaring zoals bij de netwerkradio-omroeporganisaties het geval is. Zoals hij eerder³ al schreef, blijft de Sectorraad het belang van vrijwilligers erkennen, maar vraagt hij dat de ondersteuning en het werk van deze vrijwilligers bij FM-radio-omroepen op een professionele manier gebeurt. Deze professionele ervaring hoeft weliswaar niet uitsluitend betrekking te hebben op de mediasector, maar kan bijvoorbeeld ook uit de cultuur- of de jeugdwerking komen.

2. Ketenvorming blijft mogelijk

Door de wijzigingen aan het mediadecreet zijn de samenwerkingsverbanden verdwenen en werd een nieuwe categorie van netwerkradio-omroeporganisaties opgericht. Het aanbod van radio's met een brede dekking verhoogt daardoor. Samen met de stap naar lokale radio-omroeporganisaties die frequentiepakketten met tot 3 frequenties hebben en gemeentegrenzen kunnen overschrijden, moet dat tot meer diversiteit van het radiolandschap leiden. De Sectorraad Media is daarmee tevreden.

De Sectorraad stelt vast dat het risico op ketenvorming in de lokale radiosector blijft bestaan. Ketenvorming ontstaat wanneer verschillende juridische entiteiten (bijvoorbeeld vzw's) gekoppeld worden via een moedermaatschappij (exploitatiemaatschappij, niet zelden gekoppeld aan een reclameregie). In het huidige uitvoeringsbesluit radio-omroep blijft de mogelijkheid bestaan dat verschillende frequentiepakketten in handen komen van meerdere vzw's die, al dan niet met behulp van 'stromannen', een zelfde eigenaar dienen. De Sectorraad meent dat dit tegen de geest van de conceptnota ingaat, omdat deze duidelijk stelt paal en perk te stellen aan de ketenvorming die prominent aanwezig is in het landschap (en al dan niet tot structurele eenvormigheid leidt).

De Sectorraad vraagt dat de nodige maatregelen worden genomen om een effectieve controle (zowel wat zakelijke als inhoudelijke concentratie betreft) mogelijk te maken, teneinde dergelijke pogingen tot omzeiling te verhinderen.

---

² Zie ook het advies bij het frequentiebesluit particuliere radio-omroeporganisaties, 31 januari 2017, punt 2.

³ *Advies 'Naar een nieuw Vlaams radiolandschap in 2016'*, 10 juni 2014.

http://www.cjism.vlaanderen.be/raadcjism/SR_media/adviezen/20140610-advies-radiolandschap.pdf.

3. Aanbrengen van tekstuele verduidelijkingen

De Sectorraad Media meent dat er op bepaalde punten nood is aan bijkomende toelichting in het Verslag aan de Vlaamse regering.

Dat geldt bijvoorbeeld voor het aanbrengen van een motivatie bij het verhogen van de bedragen van de gevraagde kosten en vergoedingen (artt. 11, 12, 21, 22).

In art. 48 worden bepaalde kanalen geschrapt. Het verslag zou een korte inhoudelijke toelichting van het arrest van de Raad van State en de 'Europese verplichtingen en beslissingen' mogen bevatten als achtergrond.

Men meldt een 'taalkundige verduidelijking' in art. 52 maar dit betreft eerder het verwijderen van het begrip DVB-H. Hoewel dat terecht is, vraagt de Sectorraad toch dat niet als een taalkundig probleem te beschrijven maar te motiveren als een gemaakte keuze.

Tot slot wordt in art. 53 een KB van 1987 opgeheven (zie ook art. 41). Er wordt gevraagd daarbij duidelijker te maken dat het besluit van de Vlaamse regering vermeld in art. 53 onverminderd blijft bestaan.

Samengevat

De Sectorraad Media waardeert de correcte uitvoering van het decretale kader in voorliggend uitvoeringsbesluit radio-omroep en adviseert positief.

Hij vraagt volgende verduidelijkingen:

- Wat betreft de uitzendtijd van de netwerkradio-omroeporganisatie met Nederlandstalig en Vlaams profiel expliciteren dat het om zowel muziekaanbod als andere cultuuruitingen door Nederlandstalige en/of Vlaamse artiesten en/of programma's met als hoofdthema een Nederlandstalige of Vlaamse artiest gaat. De invulling van beide samen moet twee derde van de uitzendtijd bedragen.
- Voor de lokale radio-omroeporganisaties meer aandacht hebben voor de aantoonbare lokale band (en dus maatschappelijke meerwaarde) en het goed begeleiden van vrijwilligers met het oog op professionalisering.
- Welke maatregelen worden genomen voor effectieve (zakelijke zowel als inhoudelijke) controle om te vermijden dat er terug vervallen wordt in ketenradio.
- Enkele tekstuele verduidelijkingen.

Namens de Sectorraad Media,

Simon Delaere, voorzitter
Valerie Verdoodt, ondervoorzitter
Hanne Schuermans, secretaris